

v obeh razredih čez 200 nčenk. Slava in zahvala zmognima in vajenima učiteljicama č. s. Ludvini in Frančiški za skrbno in lepo učenje, slava in zahvala vsem dobrotnikom, posebno pa od vseh spoštovanemu g. kanoniku Marku Glazerju, možu neminljivega zasluženja za cerkvo in šolo.

Od sv. Petra pod sv. gorami. Minoli so sveti dnevi velikanskega proščenja na sv. gori, ki je bila letos ob mali gospojnici zopet obilo obiskana. Nad 40.000 častivcev je sv. goro od 5.—15. sept. obiskalo in 4000 sv. zakramente prejelo. Mile pesmi v čast najsvetejšemu Zakramentu in naše ljubljene Gospej so se razlegale noč in dan daleč v okrogu iz ust pobožnih romarjev pri- in odhajajočih. Cerkev stoji na hribu, okoli 1800 črevljev visokem, v sredi senčnih logov na strmi pečini, obdana od 4 manjših kapelic. Kraj je toraj za pobožnost pripraven, da se ni bati posvetne zijave. Ker so se ljudje pri vsaki pridigi na shrambo svojega imetka opozorili, vklub velikej stiski ni bilo znamenite zgube in tatvine. Prvi majni shodež je 24. maja Marije pomočnice, kojega se večinoma okoličani udeležijo, h drugemu prihajajo 4. avgusta: (Marija suežnice, ali kakor ljudstvo veli o Božjem licu), razun iz bližnjih župnij, od Ptuja in Maribora. Posebno zaobljubljeno procesijo imajo romarji od sv. Lovrenca na ptujskem polji, od koder skoro vsaka hiša svojega zastopnika odpošlje. O mali gospojnici trpi svečanost od 5. do 8. septembra vsaki dan z dvema slovesnima opraviloma in na večer se pridiguje in večernice služijo. Ker so celo osmino popolnoma odpustki, se vsaki dan 30—100 pobožnih udeležij sv. zakramentov in osmi dan h sklepu z zahvalno pesmijo je navadno čez 500 spovedanih in obhajanih. Da se cerkvena lepota ohrani in potrebni stroški za popravila preskrbijo, darujejo sosedni okoličani iz Bizelskega, Pišec Sromelj in sv. Petra prosto možno bernjo. Pred 2 letoma pa so nekateri domači rogovileži — brž ko ne podbujskani, pri okrajnem glavarstvu prošnjo vložili, naj se omenjena bernja prepové, kar se je res zgodilo — pa zadnji 2 leti zopet na vsakokratno posebno prošnjo župnega urada dovolilo. Med omenjenimi prošniki je bil prvi podpisan nek oštirjaš, ki blizu cerkve svoje vino romarjem toči. Naj bi vendar slavni katoliški knez Windischgrätz temu liberalnemu kmetu oštarijski prostor na svojem posestvu odrekel! Kaj ta drzni človek vse počenja, to skoro ni verjetno! Hitrej ko ga iz oštarije potisnejo, tem boljše bo za vse — tudi za njega!

Od sv. Tomaža nad Veliko nedeljo. (Velika nesreča) se je zgodila 26. t. m. v Rakovcih, vesi naše fare; 5letni otrok Blaža Kukovca, kmeta, se je igral z žveplenkami, in bil kriv, da je bilo v kratkih minutah vse poslopje omenjenega kmeta v plamenu. Vse pridelke, ktere je pod streho spravil, živež za ljudi, pa tudi živino, obleko itd. — vse je nepremagljivi ogenj požrl. Posestnik je bil sicer pri neki „bauki“ zavarovan, a denarja 2

leti že ni poslal. Od nje bo tedaj malo pomoči imel pričakovati. Pretečeni teden je nek kmetski brat svojega staršega, omoženega brata z dolgim nožem v prsa dregnil, ker ga je ta opominjal, da naj svojo grdo zadržanje med tem, ko se pozna božja služba opravlja, zunaj cerkve opusti. Obnašanje naših domačih fantov zunaj cerkve med sv. mešo faranom res časti ne dela!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Bismark je v sredo 24. sept. zapustil Dunaj, cesar so se odpeljali na lov, prihodnji namestnik grof Andrassyjev, namreč baron Haimerle, pa na Italijansko, da vzame od kralja slovo, ker je bil pri tem kot avstrijski poslanik. Da pod grofom Taaffejem vleče bolj konservativen veter, to nam kaže, da je na njegov nasvet v gospodsko zbornico cesar poklical 18 gospodov, večji del samih konservativcev in domoljubov, znan liberalcec je le eden, namreč baron Tinti, eden je luteran, eden pa jud, namreč dunajski borzijanec in bogataš baron Königswarter. Liberalcem je to premalo tolažbe in se jezijo. Dne 7. okt. začne novi državni zbor delovati. Kranjski slovenski poslanci so sklenoli grof Taaffejevo ministerstvo podpirati, ako se bo Slovanom djanski kazalo pravično. Deželni zbori baje letos ne pridejo na vrsto. Vojaško postavo hoče ministerstvo podaljšano imeti vsaj na 3 leta. Wernldove puške so začeli predelavati tako, da bodo streljale na 2100 korakov, do spomladi dobijo vsi lovski bataljoni takih popravljenih pušek. Ogerski državni zbor začel je zborovati 2. okt. V Križevac na Hrvatskem v tamošnje gospodarsko šolo odpošlje vojvoda Württemberg več Bosnijakov na deželne stroške. Od Spljeta v Dalmaciji dela neko angleško društvo železnico v Mostar. V Nevesinjah vzdignilo se je več nezadovoljnih kristijanov zoper naše vojake in uradnike. Prišlo je do krvavega, 11 kristijanov je bilo ustreljenih; Hadži-Loja je obsojen na 5 let v ječo in so ga odpeljali v zapor v Terezin na Ceskem. Od vojske v Bosni bo nekaj vojakov šlo na odpust; za vsem 10 bataljonov in 2 bateriji. Za pozidanje katoliške cerkve v Sarajevu, daroval je zagrebški kardinal in nadškof Mihajlovič 500 fl.

Vnanje države. Med Rusi in Afgani stanujejo divji Turkomeni, očetje Turkov in Magjarov, sami roparji. Iz Perzije si naropajo veliko tisoč ljudi, ki jim morajo kot sužni rabotati. Zadnja leta so tudi ruske trgovce napadali. Na to je ruski car odposlal po Hvalinskem morji vojsko nad tolovaje. Lazarjev bil je poveljnik in vojake izbarkati dal ob reki Etrek. Po njegovej naglej smrti komandira general Lomankin. Ta je na Turkomene trčil najprej blizu Heoktepe, potem pa v zašancanem taboru pri Dengitepe. Tabor je branilo 30.000 divjakov. Ruski kanonirji jih brž obisipljejo s kroglijami, potem pa udarijo pešaki in

vzamejo prednje šance, noč jim ustavi krvavo delo. Drugi den najdejo Rusi tabor posejan s tisoči in tisoči mrtvecev, a živi sovražniki so pobegnoli; boj je moral biti precej trd, ker imajo Rusi 7 oficirjev in 178 vojakov mrtvih, a 16 oficirjev in 234 vojakov ranjenih. Sedaj bodo Rusi kmalu prišli v Merw in Herat, ki je uže v Afganistanu. Angleži se tega močno bojijo tem bolj, ker so se Rusi pobotali s Kitajci in tem proti izplači 5 milijonov rubljev dali trgovsko mesto Kuldžo nazaj. — V Afganistanu pa se Angleži sedaj bližajo Kabulu, vladar Jakub-Khan je k njim pribežal. Ulovljenega Cetevoja, kralja Zulu-Kaferškega, pa peljajo sedaj v London na ogled. Turški sultan je hotel v Balkan vojsko poslati, si je pa odmislil, zato pa je 2 bataljona v Plevlje poslal, kder so tudi avstrijski vojaki nameščeni; turška zastava plapola zraven avstrijske; res čudnih dnij smo čakali! Magjarom in turkoljubom mora srce samega veselja polno igrati. — Bismark daje po svojih novinah hudo udrihati po Rusih, ti mu odgovarjajo jednako. Ali to, vendar ne brani, da se nebi Bismark in Gorčakov v Berlinu obiskovala in pogovarjala. Kaj je to? V Belgiji imajo vse fare svoje katoliške šole, v dvema mesencema so to dognali, državnih freimavterskih šol je uže 500 praznih. Nov dokaz, koliko premore katoliško verno ljudstvo, ako ima odločnih in hrabrih vodnikov!

Za poduk in kratek čas.

Čuden par bočkorov ali šolnjev.

II. Drugo jutro izide ogledovat se po mestu, nebi li se dalo kaj prav po ceni kupiti, poznej pa drago prodati. Ravno ta dan ribili so neki ribiči, in ko nastavijo mrežo kraj Abu-Kasemovega hrama, očutijo naenkrat v njej nekaj silno težkega. Izvlečejo mrežo, in mamica jih spopadne, ko zagledajo, čemur se nikdar niso nadali. — Abu-Kasem-Tamburove bočkore, ki so se svojimi cveki v mrežo zamotali. Strašno razdraženi čez tako ribo, počnejo grozno psovati in preklinjati. Konečno nje popadnejo pa hajd ž njimi skoz Tamburova okna, in na nesrečo zadenejo v največe kristalne steklenice, nemilostivo razbijejo jih na sto kosov, rožna voda pa se razlije in razteče do kaplje. Kako je bilo starcu pri sreči, ko je zvečer domu prišedši stopil v svojo sobo, opazil polomljena okna, razdrobljene krasne steklenice, dragoceno dišečo vodo razlito, in sred hiše nesrečne svoje stare bočkore! Zgrabi se za kalpak, vrže ga z glave na tla, počne se po prsih tolči, trgati in pipati brado in lase, in tako javkati in nevoljevati, da so sosedi pritekli gledat, kaj se je dogodilo. Uvidevši to prikazen, čudijo se, in kakor je to pri takih okolnostih navadno, tudi smejejo. Ko pa so se do sitega nasmejali, in resnobno o tem dogodku razmišljevali počeli, sprevideali so vsi, da se s temi šolnji ni šaliti, in da

mora nekak nečisti dub v njih tičati in ž njimi ravnati. Ha! reče naposled nek stari hodža ali molec, to je uprav ono, kar sem jaz nekđaj v nekoj braminskoj (bramini so paganski svetci v Indiji) knjigi čital, da se v haljine, ktere se odveč dolgo nosijo, sevlazi duša kakega hudobnega človeka, in da se one tako povampirijo („zvrčijo“). To je pač res! rečejo vsi soglasno, pa kaj bi druga bilo? Tu ni druge pomoči ko: šolnji morajo se dobro posušiti, potem sežgati in pepel, kedar od juterne strani veter vleče, razvejati. Zdaj jih vzame siromašni starec, pogleduje jih solznatim okom, in dvomljivo z glavo mahajé dene nje na streho proti solncu, da bi se najpoprej tam dobro osušili. Drugi den zbere se sosedska deca in začnejo se pod onoj streho igrati. V uprav tistoj dobi pribežala sta tudi dva mačaka, stirjavata in kavzata se po strehi, porineta na zadnje šolnja raz strehe, in ta padneta dvema dečkoma na glavo in hudo ranita. Dečka začneta se dreti in jokati, očetje pribežijo, poberejo šolnje in dečka s krvavima glavama, in grejo h kadiju na tožbo. Kadija dade posestnika šolnjev k sebe dozvati, in pita ga z grozovitnim glasom: „Poznaš ti to grdobno pošast?“ Ah gorje mi! Poznam njo, da se Bog usmili! Kaj pa tukaj delajo ti nesrečni šolnji? odgovori žalostnim glasom. V kratkem da rečemo: tudi zdaj rešil se je batin s težkimi denarji, šolnje pa — je dobil nazaj. Da bi se vendar enkrat znebil vseh nadlog in neprilik, zamota jih v neke cunje, povije culo z vožjem, in ko se je zmračilo, odide v svoj vrt, in nje zakopa globoko v zemljo. Nekdo od sosedstva pa ga je zapazil pri tem delu, in misleč da si je Abu-Kasem Bog vé kaj dragocenega skril, ukrade se v noči prek plota, izkopa culo, zasiplje jamo, poravna zemljo in odide s tajnim zakladom. Ko pa je doma culo komaj živ razvezal, opazi, kako se je opekel, zveže to gujusobo zopet in vrže njo v skriven jarek, v kateri so mestue pomije vlivali. Nekoliko dni potem bila je silna ploha, in rečena cula obtiči v jarku, okoli nje nakupi se blata, jarek se zapše, voda se zajezi in vdere v kleti in pivnice, in tako mnogim veliko škode napravi. Pozovejo se zidarji, da pregledajo in očistijo jarek, pa da presodijo in rečejo, kaj je uzrok, da se je bil zaphal. Pri tej priliki najdejo med drugoj nečistočoj tudi taisti zamotljaj in ga odnesejo kadiji, ki ga da razvozlati in hajd po Abu-Kasem-Tambura. Koža se mu je ježila, ko je vstopil v sodnijo in zapazil svoje bočkore. Hudirjev človek! zadere se kadija nad njim, reci, kajti prav za prav nameravaš s temi bočkori? Zdaj moraš toliko škode plačati. . . . Častiti kadija! odgovori Abu-Kasem, zdaj že vidim, da s temi šolnji nekaj ni v redu, ker so tudi od ondot izišli, kder sem jih bil zakopal. Vse bom plačal in pretrpel, kaj koder pravičen sod izreče in mi odsodi, samo edino to prosim: reši me za božjo voljo te nesrečne pošasti. Oslobodi me od teh mojih največih sovražnikov